

V I Lenin

Den revolutionära armén och den revolutionära regeringen

Upproret i Odessa och pansarkryssaren "Potemkins" övergång på revolutionens sida betecknade ett nytt och stort steg framåt i utvecklingen av den revolutionära rörelsen mot självhärskardömet. Händelserna har med överraskande snabbhet bekräftat, att de upprop till uppror och till bildande av en provisorisk revolutionär regering, vilka proletariats målmedvetna representanter i form av Rysslands Socialdemokratiska Arbetarpartis tredje kongress riktat till folket, kom absolut i rätt tid. Den revolutionära flammans nya uppblossande belyser den praktiska betydelsen av dessa upprop och föranleder oss att närmare bestämma de revolutionära kämparnas uppgifter i nuvarande ögonblick i Ryssland.

Det allmänna väpnade folkupproret mognar och organiserar sig inför våra ögon under inflytandet av händelsernas spontana utveckling. Den tid ligger alls inte så långt tillbaka, då *revolterna* var den enda yttringen av folkkampen mot självhärskardömet – d. v. s. omedvetna, oorganiserade, spontana, ibland barbariska resningar. Men arbetarrörelsen som proletariats, den mest framskridna klassens rörelse, växte snabbt utöver detta begynnelsestadium. Socialdemokratins målmedvetna propaganda och agitation har gjort sin verkan. I stället för revolter trädde organiserade strejkstrider och *politiska demonstrationer* mot självhärskardömet. De brutala militärexecutionerna "skolade" under loppet av några år proletariats och det enkla folket i städerna och förberedde det för högre former av den revolutionära kampen. Det brottsliga och skändliga krig, i vilket självhärskardömet drev in folket, kom folktålmodets bågare att rinna över. Det började förekomma försök till väpnat motstånd av mängden mot de tsaristiska trupperna. Det började förekomma regelrätta *gatustrider* mellan folket och militären, *barrikadstrider*. Kaukasien, Lodz, Odessa, Libau har på allra sista tiden uppvisat mönster av proletärt hjältemod och folkhänförelse. Kampen började slå över i uppror. Själva tsararmén måste så småningom få upp ögonen för sin skändliga roll som frihetsbödel, som polisverktyg. Armén började vackla. Till en början enskilda fall av olydnad, revoltutbrott bland reserven, protester av officerare, agitation bland soldaterna, vägran av enskilda kompanier eller regementen att skjuta på sina bröder – arbetarna. Sedan – *övergång av en del av armén på upprorets sida*.

Den väldiga betydelsen av de senaste händelserna i Odessa består just däri, att här första gången en betydande stridsenhet av tsarismens militärmakt – en hel pansarkryssare – öppet gick över på revolutionens sida. Regeringen gjorde rasande ansträngningar och tillgrepp alla möjliga knep för att hemlighålla denna händelse för folket, för att kväva matrosernas uppror i dess linda. Ingenting hjälpte. De krigsskepp, som sändes emot den revolutionära pansarkryssaren "Potemkin", *vägrade att kämpa* mot sina kamrater. Tsarregeringen, som i Europa spred underrättelser om "Potemkins" kapitulation, om tsarens order att sänka den revolutionära pansarkryssaren, blamerade sig bara definitivt inför hela världen. Eskadern har återvänt till Sevastopol, regeringen skyndar sig att avskeda matroserna, att avvärpa krigsskeppen; det cirkulerar rykten om massavskedanden av officerare i Svartahavsflottan; på pansarkryssaren "Georgij Pobjedonosets", som kapitulerat, har åter myteri brutit ut. I Libau och Kronstadt reser sig likaledes matroserna; sammanstötningarna med militären blir allt talrikare; där (i Libau) kämpar matros och arbetare på barrikaderna mot soldaterna. Den utländska pressen meddelar om myterier på en hel rad andra krigsskepp ("Minin", "Alexander II" o. s. v.). Tsarregeringen är *utan flotta*. På sin höjd har den hittills kunnat uppnå att hålla flottan tillbaka från aktiv övergång på revolutionens sida. Men pansarkryssaren "Potemkin" förblev ett obetvingligt revolutionsterritorium, och vad än dess öde må bli, så har vi framför oss det otvivelaktiga och högst betydelsefulla faktum: försöket att bilda *kärnan till en revolutionär armé*.

Inga våldsåtgärder, inga delsegrar över revolutionen kan skaffa betydelsen av denna händelse ur världen. Det första steget har tagits. Rubikon har överskridits. Arméns övergång på revolutionens sida är ett faktum, som inpräglat sig i sinnet överallt i Ryssland och i hela världen. Nya, ännu mera energiska försök att bilda en revolutionär armé kommer oundvikligen att följa efter händelserna på Svartahavsflottan. Det är nu vår uppgift att av alla krafter stödja dessa försök, att klargöra för proletarietets och böndernas bredaste massor den revolutionära arméns allmänna betydelse i kampen för friheten, att hjälpa de enskilda delarna av denna armé att hissa *frihetens fana*, hela folkets fana, som kan samla de massor omkring sig och förena de krafter, vilka kan krossa det tsaristiska självhärskardömet.

Revolter – demonstrationer – gatustrider – delar av en revolutionär armé – det är folkupprorets utvecklingsetapper. Nu har vi äntligen kommit till den sista etappen. Självfallet betyder det inte, att hela rörelsen som sådan redan står på denna nya, högre nivå. Nej, det finnes ännu mycket outvecklat i rörelsen, händelserna i Odessa uppvisar ännu tydliga drag av de gamla revolterna. Men det betyder, att den spontana flodens första vågor redan vältrat sig ända fram till den absolutistiska ”fästningens” tröskel. Det betyder, att de avancerade representanterna för folkmassan själva – inte på grund av teoretiska betraktelser, utan under trycket av den växande rörelsen – redan nått fram till nya, högre uppgifter för kampen, för slutkampen mot det ryska folkets fiende. Självhärskardömet har gjort *allt* för att förbereda denna kamp. Det har under årtal drivit folket till väpnad kamp mot militären, och nu skördar det vad det sått. Hos militären själv växer den revolutionära arméns avdelningar fram.

Det är dessa avdelningars uppgift att proklamera upproret, att ge massorna den *militära ledning*, som är lika nödvändig för inbördeskriget som för varje annat krig, att skapa stödjepunkter för den allmänna öppna kampen, att föra upproret över till de kringliggande trakterna, att trygga den fullständiga politiska friheten – om också till en början endast i en liten del av riket – att göra början till det revolutionära ombyggandet av den ruttna autokratiska ordningen, att i fullt mått utveckla de undre folkskiktens revolutionära skapande verksamhet, dessa folkskikt, som under fredliga tider endast i obetydlig grad deltar i denna verksamhet, men under revolutionära epoker träder i förgrunden. Endast om den revolutionära arméns avdelningar är medvetna om dessa nya uppgifter, endast om de ställer dem djärvt och i bred omfattning kan de tillkämpa sig full seger och tjäna som stödjepunkter för den *revolutionära regeringen*. Och den revolutionära regeringen är under nuvarande stadium av folkupproret lika obetingat nödvändig som den revolutionära armén. Den revolutionära armén är nödvändig för den militära kampen och för att ge folkmassorna militär ledning mot resterna av självhärskardömet militärmakt. Den revolutionära armén är nödvändig därför, att de stora historiska problemen endast kan lösas med *våld*, men *våldets organisation* är i den moderna kampen en militär organisation. Och förutom resterna av självhärskardömet militärmakt finnes dessutom grannstaternas militärkrafter, hos vilka den ramlande ryska regeringen redan nu tigger om understöd, vilket vi skall tala om längre fram.

Den revolutionära regeringen är nödvändig för folkmassornas politiska ledning, till en början i den landsdel, som den revolutionära armén redan ryckt ur tsarismens händer, och sedan i hela staten. Den revolutionära regeringen är nödvändig för att omedelbart ta itu med de politiska omdaningar, vilka revolutionen gäller, för att upprätta folkets revolutionära självförvaltning, för att inkalla en verkligt nationell och verkligt konstituerande församling, för att genomföra de ”friheter”, utan vilka folkviljan inte kan få ett riktigt uttryck. Den revolutionära regeringen är nödvändig för den politiska sammanslutningen av den upproriska delen av folket, som faktiskt och slutgiltigt brutit med självhärskardömet, för dess politiska organisation. Denna organisation kan naturligtvis endast vara provisorisk, på samma sätt som också den revolutionära regeringen endast kan vara provisorisk, vilken i folkets namn tar makten i sina händer för att säkerställa folkviljan och utöva sin verksamhet med folkets hjälp. Men denna

organisation måste *genast* inledas, i oskiljaktigt samband med varje framgångsrikt steg av upproret, ty den politiska sammanslutningen och den politiska ledningen kan inte ett enda ögonblick uppskjutas. För folkets fullständiga seger över tsarismen är den omedelbara politiska ledningen av det upproriska folket inte mindre nödvändig än den militära ledningen av dess krafter.

Hur den slutgiltiga utgången av kampen mellan självhärskardörets anhängare och folkmassorna kommer att utfalla, därom kan det inte råda något tvivel hos den, som i någon mån bevarat sin omdömesförmåga. Vi får likväl inte sluta ögonen för att den allvarliga kampen först nu börjar, att vi ännu står inför stora prövningar. Den revolutionära armén såväl som den revolutionära regeringen utgör ”organismer” av en så hög typ, kräver så komplicerade inrättningar, ett så utvecklat medborgerligt självmedvetande, att det vore felaktigt att vänta sig ett enkelt, omedelbart och riktigt genomförande av dessa uppgifter med en gång. Nej, det väntar vi oss inte, vi förstår att uppskatta betydelsen av det ihärdiga, långvariga och ofta omärkliga politiska uppfostringsarbete, som socialdemokratin ständigt utfört och kommer att utföra. Men vi får inte heller ge rum åt bristande tro på folkets krafter, vilket i nuvarande ögonblick vore ännu farligare, vi måste tänka på vilken väldig upplysande och organiserande kraft revolutionen besitter, då mäktiga historiska händelser med våld drar fram källborgarna ur deras iden, ur deras vindkupor och källare och tvingar dem att bli *medborgare*. Några revolutionsmånader fostrar ibland medborgare snabbare och grundligare än årtionden av politisk agitation. De medvetna ledarna för den revolutionära klassen har till uppgift att ständigt gå före denna vid en sådan fostran, att klargöra de nya uppgifternas betydelse och mana den att gå framåt mot vårt stora slutmål. De misslyckanden, som oundvikligen väntar oss vid de fortsatta försöken att bilda en revolutionär armé och att upprätta en provisorisk revolutionär regering, kommer endast att lära oss hur dessa uppgifter *praktiskt* skall lösas, kommer endast att dra med nya och friska folkkrafter, som ännu slumrar i det fördolda, till dessa uppgifters lösande.

Låt oss ta militärväsendet. Ingen socialdemokrat som åtminstone i någon mån är förtrogen med historien, som tagit lärdom av Engels, den store kännaren av denna sak, har någonsin tvivlat på militärkunskapernas stora betydelse, på militärteknikens och den militära organisationens oerhörda vikt som ett verktyg, av vilket folkmassorna och folkklasserna betjänar sig vid lösandet av stora historiska konflikter. Socialdemokratin har aldrig sjunkit ned till att leka med militära sammansvärjningar, den har aldrig ställt de militära frågorna i förgrunden, innan betingelserna för det påbörjade inbördeskriget var förhanden. Men nu har alla socialdemokrater placerat de militära frågorna om inte på första, så dock på en av de första platserna, de har på dagordningen satt studiet av dessa frågor och uppgiften att göra folkmassorna bekanta med dem. Den revolutionära armén måste praktiskt använda de militära kunskaperna och de militära medlen till att avgöra det ryska folkets vidare öde, till att lösa den första, mest trängande frågan, frågan om friheten.

Även uppgiften att upprätta en revolutionär regering är lika ny, lika svår och komplicerad som uppgiften att organisera revolutionens militära krafter. Men också denna uppgift kan och måste lösas av folket. Och också här kommer varje enskilt misslyckande att bidra till metodernas och medlens fullkomnande, till befastande och utvidgande av resultaten. Rysslands Socialdemokratiska Arbetarpartis tredje kongress har i sin resolution skisserat de allmänna betingelserna för den nya uppgiftens lösande – det är redan på tiden att börja diskutera och förbereda de praktiska betingelserna för dess förverkligande. Vårt parti har ett minimiprogram, ett avslutat program för de omdaningar, vilka är fullständigt möjliga att omedelbart genomföra inom ramen av den demokratiska (d. v. s. borgerliga) omvälvningen och vilka proletariatet behöver för sin fortsatta kamp för den socialistiska omvälvningen. Men detta program innehåller huvudkrav samt delkrav, som följer av huvudkraven eller som man

förutsätter som självklara. Det viktiga är att vid varje försök att upprätta en provisorisk revolutionär regering ställa just huvudkraven i förgrunden för att i korta formler, i skarpa, klara konturer visa hela folket, hela massan, t. o. m. den mest upplysta, denna regerings mål, dess folkomfattande uppgifter.

Vi tror att man skulle kunna nämna *sex* sådana huvudpunkter, vilka måste bli varje revolutionär regerings politiska banér och närmaste program, vilka är ägnade att vinna folkets sympatier för den och på vilka folkets hela revolutionära energi måste koncentreras såsom det mest aktuella.

Dessa sex punkter är: 1. konstituerande nationalförsamling, 2. folkbeväpning, 3. politisk frihet, 4. full frihet för de undertryckta och icke fullt berättigade folkslagen, 5. åttatimmarsdag och 6. revolutionära bondekommittéer. Självfallet är detta endast en ungefärlig uppräknning, det är endast *rubriker*, beteckningar på en hel rad av omdaningar, vilka är omedelbart nödvändiga för att erövra den demokratiska republiken. Vi reser här inga anspråk på uttömmande fullständighet. Vi vill endast åskådligt klargöra våra tankar beträffande betydelsen av vissa huvuduppgifter. Det är nödvändigt att den revolutionära regeringen strävar efter att stödja sig på de undre folkmassorna, på arbetarklassens och böndernas massa – utan detta kan den inte bestå, utan folkets revolutionära självverksamhet är den ingenting, ja, sämre än intet. Vi måste varna folket för det äventyrliga i högtravande men meningslösa löften (exempelvis om omedelbar ”socialisering”, om vilken de som talar härom inte har någon föreställning), varvid vi samtidigt måste ställa förslag om sådana reformer, som i nuvarande ögonblick verkligen kan genomföras och som verkligen är nödvändiga för revolutionens befastande. Den revolutionära regeringen måste höja ”folket” och *organisera* dess revolutionära aktivitet. Full frihet för de förtryckta folkslagen, d. v. s. inte endast erkännande av deras kulturella utan också av deras politiska självbestämmande, säkerställande av de mest trängande åtgärderna till arbetarklassens skydd (åttatimmarsdag som den första av en rad sådana åtgärder) och slutligen garantier för allvarliga åtgärder i bondemassans intresse, utan hänsyn till godsägarnas egoism – det är enligt vår mening de huvudpunkter, vilka varje revolutionär regering särskilt måste framhäva. Vi talar inte om de första tre punkterna, som är alltför klara för att behöva kommenteras. Vi talar inte om nödvändigheten av att praktiskt förverkliga dessa omdaningar till och med inom ett litet område, om man exempelvis ryckt detta ur tsarismens händer; det praktiska förverkligandet är tusen gånger viktigare än alla manifest och naturligtvis också tusen gånger svårare. Vi riktar endast uppmärksamheten på att man redan nu och omedelbart med alla medel måste sprida en riktig föreställning om våra allmänna och närmaste uppgifter. Man måste förstå att appellera till folket – i detta ords egentliga mening – inte endast genom en allmän uppmaning till kamp (det är tillräckligt under tiden intill den revolutionära regeringens bildande), utan genom direkt uppmaning att omedelbart genomföra de huvudsakligaste demokratiska omdaningarna, att genast och självständigt realisera dem.

Den revolutionära armén och den revolutionära regeringen – det är två sidor av samma medalj. Det är två institutioner, som är lika nödvändiga för att upproret skall lyckas och för att befästa dess vinningar. Det är två paroller, som ovillkorligen måste uppställas och utläggas som de enda konsekventa revolutionära parollerna. Det finns för närvarande många hos oss, som kallar sig demokrater. Och likväl är många kallade men få utvalda.

I det så kallade ”samhället”, i de föregivet demokratiska zemstvona finnes väl många pratmakare, som tillhör det ”konstitutionellt-demokratiska partiet”, men få *sanna* demokrater, d. v. s. personer som uppriktigt förfäktar folkets fulla suveränitet, som förmår kämpa på liv och död mot folksuveränitetens fiender, mot det tsaristiska självhärskardömetts försvarare.

Hos arbetarklassen finns inte denna feghet, denna hycklande halvhet, vilken är utmärkande för bourgeoisin som klass. Arbetarklassen kan och måste vara fullt konsekvent demokratisk. Med det blod den gjutit på gatorna i Petersburg, Riga, Libau, Warszawa, Lodz, Odessa, Baku och många andra städer, har arbetarklassen bevisat sin rätt att göra anspråk på avantgardets roll i den demokratiska revolutionen. Den måste också i det nuvarande avgörande ögonblicket visa sig stå på höjden av denna stora roll. Proletariatets medvetna representanter, medlemmarna av Rysslands Socialdemokratiska Arbetarparti, måste – utan att ens för ett ögonblick glömma sitt socialistiska mål, sin självständighet som klass och parti – framträda för hela folket med de progressiva demokratiska parollerna. För oss, för proletariatet, är den demokratiska omvälvningen endast det första stadiet till arbetets fullständiga befrielse från varje utsugning, till det stora socialistiska målet. Och därför måste vi så mycket snabbare gå igenom detta första stadium, så mycket beslutsammare göra upp räkningen med folkfrihetens fiender, så mycket eftertryckligare förkunna den konsekventa demokratins paroller: en revolutionär armé och en revolutionär regering.

Proletarij nr 7, den 26 (13) juli 1905